SPSS & İstatistik Rehberleri | Orta | Yüksek lisans | Doktora

SPSS'te Eşleştirilmiş (Paired) t-Test — Ön Test-Son Test Karşılaştırması

Aynı grubun 2 ölçümünü karşılaştırma: varsayımlar, SPSS adımları, Cohen d hesaplama ve APA raporlama.

Zafer Hoca · Yayın: 07.04.2026 · 1 dk okuma

Ne Zaman Kullanılır?

AYNI grubun İKİ farklı zamandaki ölçümlerini karşılaştırmak istediğinizde. En tipik kullanım: ön test - son test karşılaştırması. "Eğitim sonrası puanlar arttı mı?" sorusuna cevap verir. Bağımsız t-testten farkı: iki farklı grup değil, AYNI kişilerin iki ölçümü.

Varsayımlar

1. Bağımlı değişken sürekli (interval/ratio) olmalı.

2. FARK puanları (son test - ön test) normal dağılmalı. Dikkat: ön test ve son test ayrı ayrı değil, FARK puanlarının normalliği kontrol edilir.

3. Gözlemler birbirinden bağımsız olmalı (bir kişinin cevabı diğerini etkilememeli).

SPSS Adımları

1. Analyze → Compare Means → Paired-Samples T Test.

2. Variable 1: ön test, Variable 2: son test → Paired Variables kutusuna taşıyın.

3. OK.

Çıktıyı Okuma

Paired Samples Statistics: Her ölçümün ortalaması ve SD'si. Artış mı azalış mı hemen görünür.

Paired Samples Correlations: İki ölçüm arası korelasyon. r > .50 beklenir (aynı kişiler sonuçta).

Paired Samples Test: t değeri, df ve p (Sig. 2-tailed). p < .05 → anlamlı fark. Mean Difference: farkın ortalaması ve %95 güven aralığı.

Etki Büyüklüğü (Cohen's d)

SPSS otomatik vermez. Hesaplama: d = Ortalama fark / SD(fark). VEYA: d = t / √N. |d| = .20 küçük, .50 orta, .80 büyük.

APA Raporlama

"Eğitim öncesi (M = 62.4, SD = 12.3) ve eğitim sonrası (M = 74.8, SD = 10.7) başarı puanları eşleştirilmiş örneklem t-testi ile karşılaştırılmıştır. Analiz sonucunda eğitim sonrası puanların eğitim öncesine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir, t(49) = -5.82, p < .001, d =

0.82 (büyük etki)."

Sık Hatalar

1. Bağımsız t-test ile karıştırmak — 2 farklı grup varsa bağımsız, aynı grubun 2 ölçümü varsa eşleştirilmiş.

2. Normalliği ön test ve son testte ayrı ayrı kontrol etmek — FARK puanının normalliği kontrol edilmeli.

3. Etki büyüklüğü raporlamamak — sadece p değeri yetmez.

Etiketler: #Strateji #Tez

YDS/YÖKDİL barajı akademik kariyerinizi engellemesin. Zafer Hoca kursları: zaferhoca.com.tr/magaza